

Bodemsanering zuurteerstort

Infovergadering



Vlaanderen
is bodembewust



SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Verloop van de infovergadering

- ▶ **Korte historiek**
- ▶ **Aard en omvang van de verontreiniging**
- ▶ **Saneringstechniek**
- ▶ **Verwachte hinder en maatregelen**
- ▶ **Herinrichting**
- ▶ **Planning en communicatie**
- ▶ **Vragenmoment**
 - **Bodemsanering: technische vragen, verwachte hinder en maatregelen**
 - **Bourgoyen (natuurtoets)**
 - **Herinrichting**
 - **Stad Gent**

Voorstelling

▶ Opdrachtgever

- OVAM: Anke Van Noyen en Annelies Van Gucht

▶ Bodemsaneringsdeskundige

- Sweco: Stefan Van den put (erkend bodemsaneringsdeskundige)
- Sustaineer: Carl De Cock (zuurteerexpert)

▶ Ecoloog

- BUUR (part of Sweco): Jos Van Winckel

▶ Natuurpunt

- Geert Spanoghe

▶ Stad Gent

- Eleke Langeroot (Dienst Beleidsparticipatie) en Filip Smagghe (Groendienst)

Over OVAM

Wie is de OVAM?

- ▶ De OVAM is een Vlaamse overheidsdienst die ervoor zorgt dat we in Vlaanderen op een **doordachte en milieubewuste manier omgaan met afval, materialen en bodem.**
- ▶ Onze missie gaat verder dan properheid.
- ▶ De OVAM creëert een **leefbaar Vlaanderen: gezond, aangenaam, economisch veerkrachtig** en klaar voor de toekomst.
- ▶ Met een doordachte aanpak van grondstoffen, afval en bodem, zijn wij **pioniers in de circulaire economie.** We helpen burgers en bedrijven **duurzamer om te gaan met grondstoffen** en streven naar **maximaal hergebruik.**
- ▶ Zo maken we samen morgen mooier.

Wat doet de OVAM?

Doelstelling voor de periode 2020-2025

Herstellen van bodemdiensten en bodemzorg.

- ▶ Bodemsanering
 - Brongerichte aanpak historische risicogronden
 - Herontwikkelen van brown- en blackfields en stortplaatsen
 - Historisch verontreinigde waterbodems saneren
 - Kwaliteitsvol bodembeleid uitvoeren
- ▶ Bodemzorg
 - Bodemverontreiniging aanpakken, ook als de exacte bron niet gemakkelijk kan worden aangeduid
 - Zorgwekkende stoffen (zoals PFAS en microplastics) aanpakken



Wat doet de OVAM?

Doelstelling voor de periode 2020-2025

- ▶ **Historische verontreiniging in kaart brengen en saneren.**
- ▶ **Als gevolg van het industriële verleden in Vlaanderen is er heel wat vervuiling achtergelaten in de bodem.**
 - **Op 85 000 risicolocaties is er hierdoor kans op vervuiling.**
 - **Sinds 1995 werkt de OVAM aan het wegwerken van deze historische verontreiniging.**
 - **Hiervan is ongeveer 60 procent onderzocht.**

Historiek

OVAM

Historiek

- ▶ **Jaren '60: storten zuurteer en puin/sloopafval**
 - Zuurteer is een restproduct dat ontstaat bij de productie van olie
- ▶ **1995: Oriënterend bodemonderzoek**
 - Eerste onderzoek naar de aard van de verontreiniging.
- ▶ **1999: Opleggen voorzorgsmaatregelen**
 - Plaatsen omheining, verwijderen vaten
- ▶ **2005: Beschrijvend bodemonderzoek door stad Gent en OVAM**
 - Waar, hoeveel, risico?
- ▶ **2016: Beschrijvend bodemonderzoek door OVAM**
 - Nieuw Beschrijvend Bodemonderzoek was nodig na beroep.
 - Waar, hoeveel, risico?
- ▶ **2017-18: Literatuurstudie en pilootproeven om verschillende manieren van saneren te testen**
- ▶ **2024: Afwerking bodemsaneringsproject**

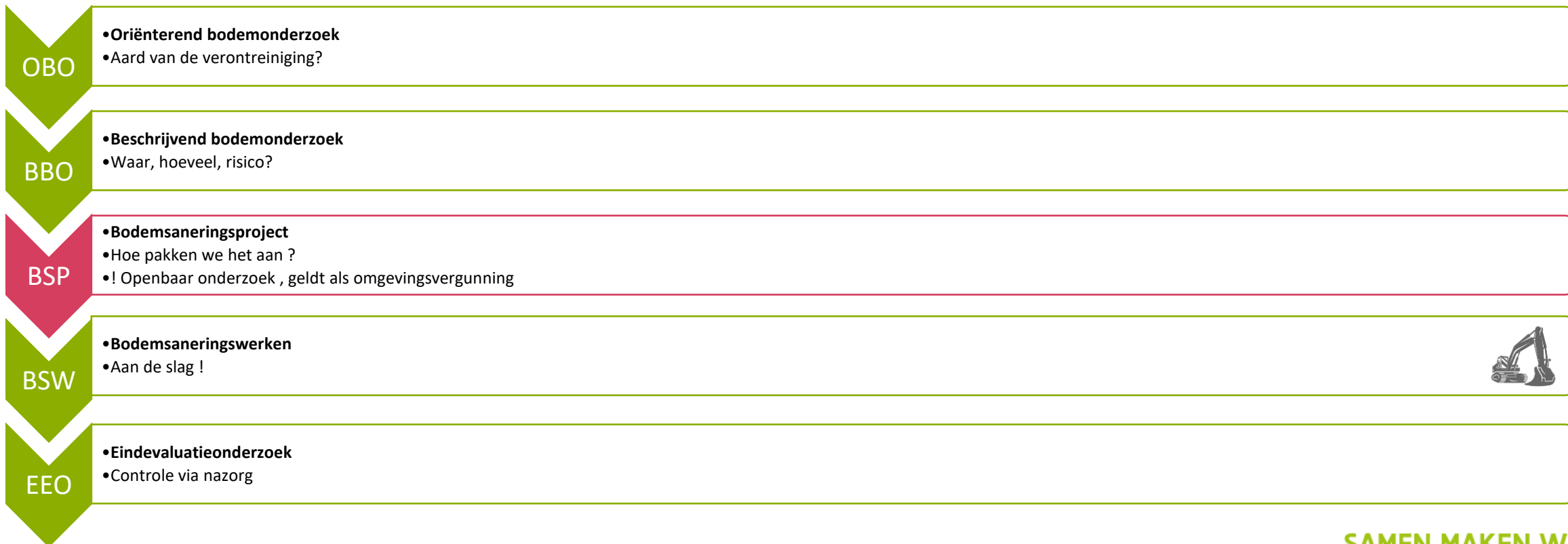


Zichtbare zuurteer, mei 2017

Aard en omvang verontreiniging

Stefan Van den put – Sweco

Onderzoeks- en saneringstraject



BBO

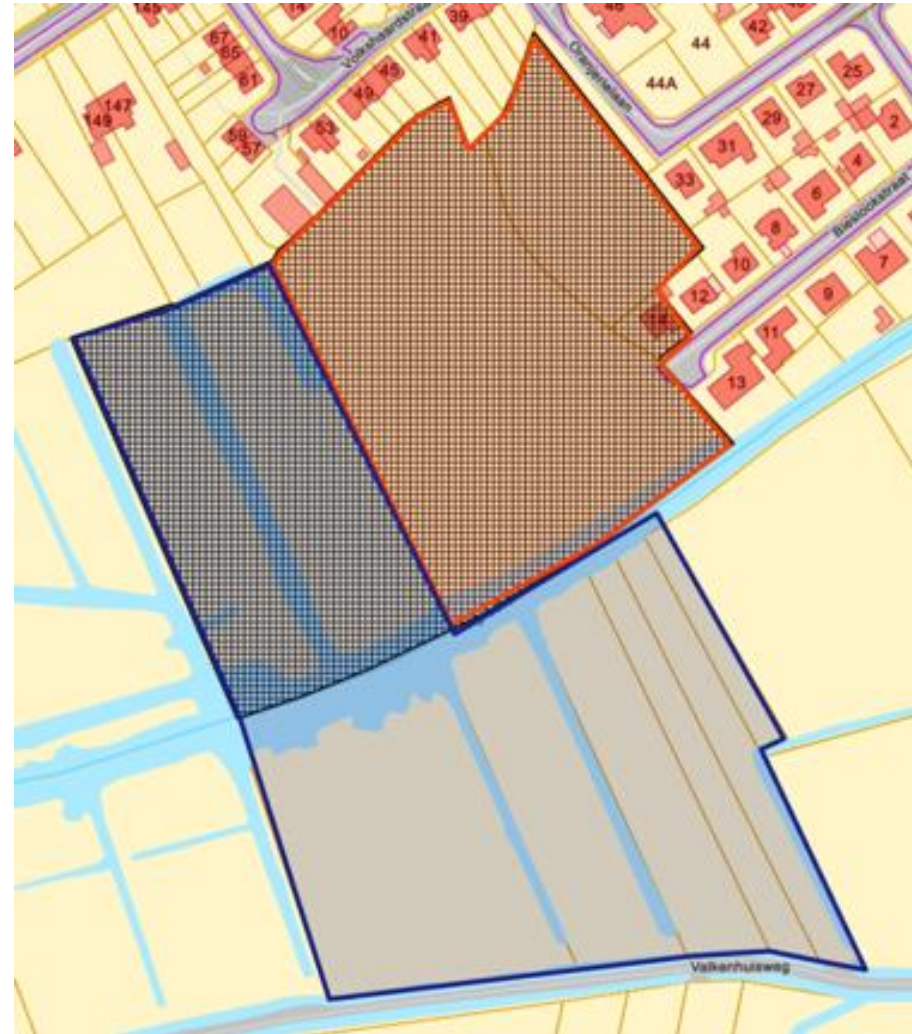
In totaal 11 kadastrale percelen met verontreiniging op en rond het voormalige stort, waarvan 10 moeten worden gesaneerd.

Rode zone: 3 bronpercelen (voormalig stort)

Noodzaak tot sanering voor de grond- en grondwaterverontreiniging met o.a. zuurteer.

Vorzorgsmaatregel: de locatie is afgesloten met hekken. Momenteel geen risico voor mensen als men het terrein niet betreedt.

Geen risico in tuinen.



SAFEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

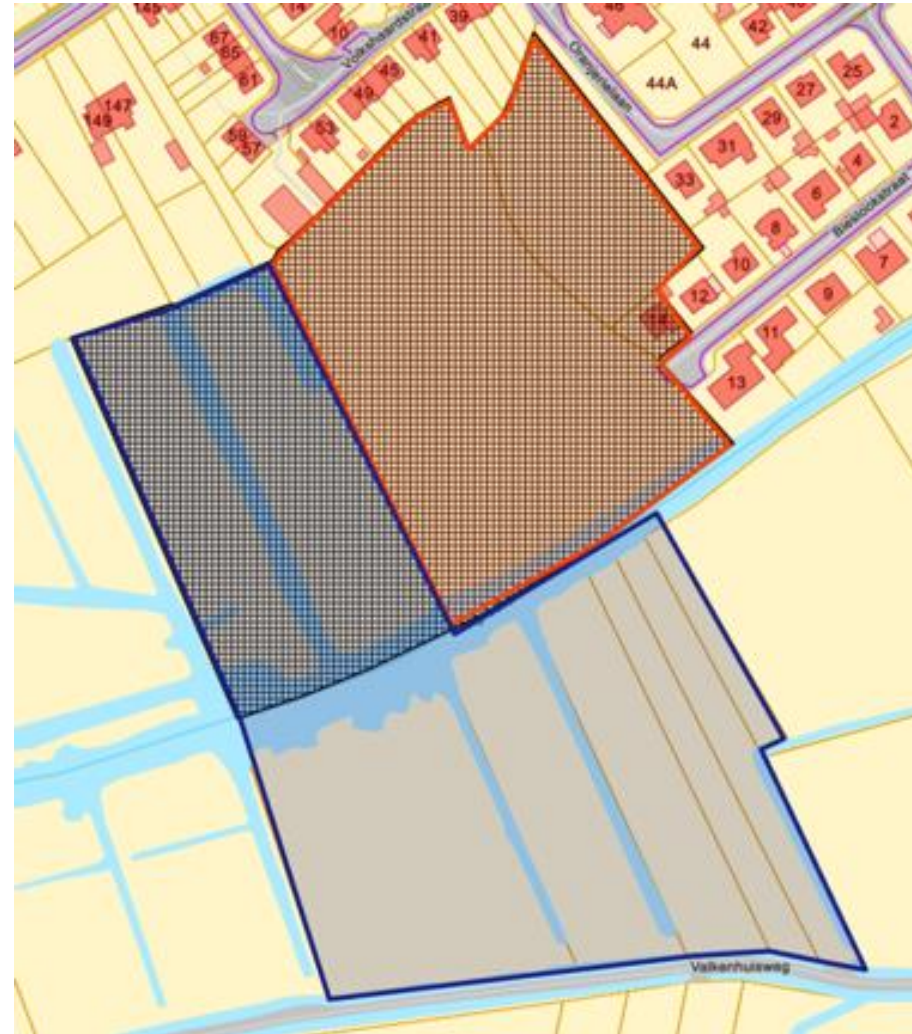
OVAM

BBO

Blauwe zone: verspreidingspercelen (verontreiniging verplaatst met grondwater).

Noodzaak tot sanering van grondwater verontreinigd met sulfaten.

Sulfaten zijn minder schadelijk, maar om de veiligheid van het milieu te waarborgen wel sanering. Door ontgraving van het zuurteer, zullen de sulfaten in het grondwater vanzelf afnemen.



SAFEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Bodemsanering

Stefan Van den put – Sweco

Saneringstraject- en aanpak

▶ Reden voor de bodemsanering

- Momenteel geen actuele risico's door omheining.
- Echter wel potentiële risico's voor mens en milieu.
- Herwaardering van site

▶ Doelstelling van de bodemsanering

- Wegnemen van alle risico's door een actieve aanpak van de verontreiniging.

Bepalen van de saneringsaanpak



Saneringsaanpak

- ▶ **Stap 1: zuurteer wordt ontgraven**
- ▶ **Stap 2: zuurteer wordt gemengd met houtstof**
 - Makkelijkere verwerking: stroperige zuurteer wordt droger en minder kleverig. Bovendien is het makkelijker te verwerken in de energiecentrale.
 - Minder geurhinder.
- ▶ **Stap 3: zuurteer wordt gemengd met ongebluste kalk**
 - Veiliger om mee te werken, want zuurtegraad wordt geneutraliseerd.
- ▶ **Stap 4: mengsel van zuurteer, houtstof en ongebluste kalk wordt afgevoerd naar energiecentrale en verwerkt**
- ▶ **Stap 5: puin en verontreinigde grond worden ontgraven en verwerkt**

Weerhouden saneringsaanpak



- ▶ **Ontgraving van het zuurteer, puin en verontreinigde grond**
- ▶ **Duurtijd: tot 4 jaar**
- ▶ **Kostprijs: ca. 20,5 miljoen euro**

Verwachte hinder en maatregelen

Stefan Van den put – Sweco

Jos Van Winckel – Sweco

Verwachte hinder en maatregelen voor bewoners

Verkeer

- ▶ +/- 4.500 vrachtwagentransporten door de Kerkwijk (10 tot 12 per dag)
- ▶ Geen of beperkt vrachtvervoer tijdens ochtend- en avondspits
- ▶ Ontsluiting via Oranjerielaan of via Bieslookstraat. Verder vermoedelijk via Oranjerielaan en Brugsesteenweg



Verwachte hinder en maatregelen voor bewoners

Geluid

- ▶ Gekende overlast van werken
- ▶ Geen werken in het weekend en van 17h00 tot 07h00

Verwachte hinder en maatregelen voor bewoners

Geur & stof

- ▶ **Luchtemissie- en geurmetingen om overlast te monitoren**
- ▶ **Indien hinder: corrigerende maatregelen**
 - Bijvoorbeeld: grond nat maken, minder ontgraven, overkapping

Verwachte hinder en maatregelen voor natuurgebied

Over de site

Site onderdeel van
Vlaams Ecologisch
Netwerk (VEN)
Bourgoyen-Ossemeersen

- ▶ Op vandaag is stort spontaan bebost
- ▶ omliggende percelen: natte hooilanden (meersen)



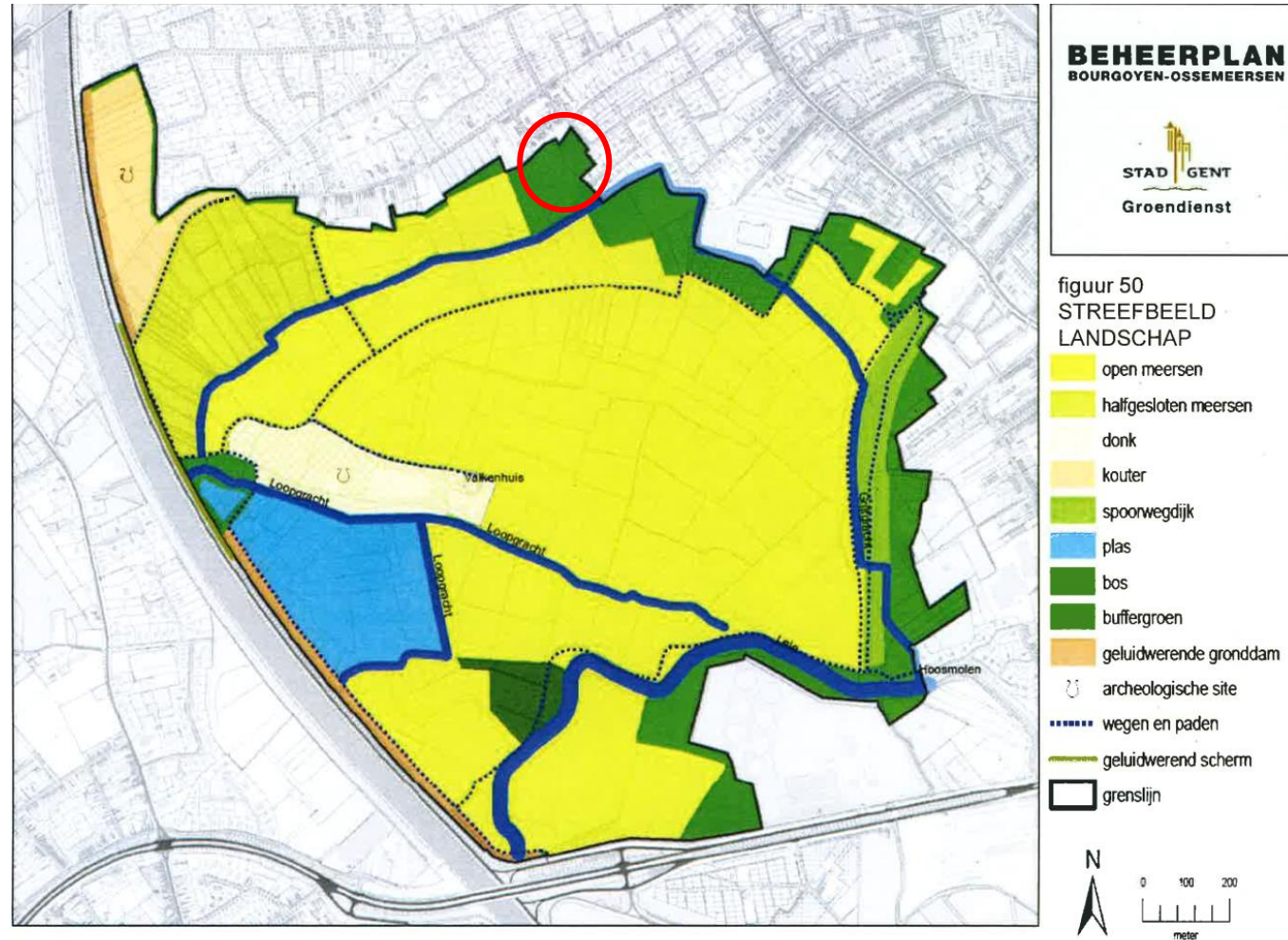
Verwachte hinder en maatregelen voor natuurgebied



SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Verwachte hinder en maatregelen voor natuurgebied



Verwachte hinder en maatregelen voor natuurgebied

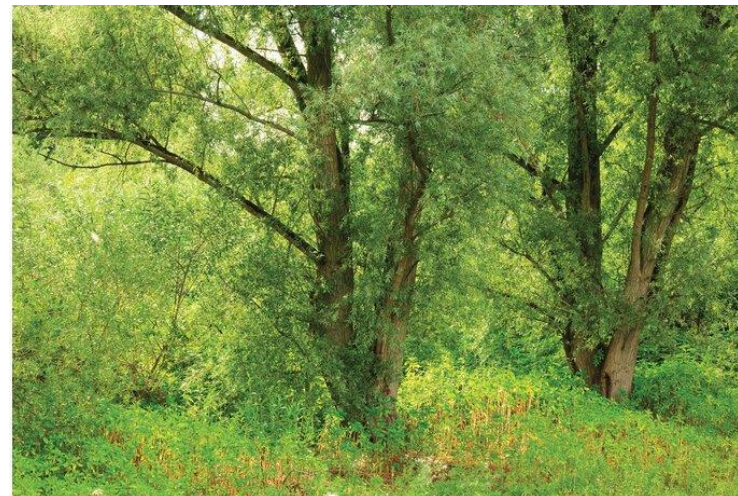


Verwachte hinder en maatregelen voor natuurgebied

Over de site

Impact van de sanering op natuur

- ▶ De sanering betekent het kappen van de aanwezige bosvegetatie
 - Huidige ecologische waarde van het bos beperkt
 - Waardevolle vegetaties in de omgeving betreffen haast allen natte weilanden (zoals Dotterbloemgrasland)
- ▶ De kap zal integraal buiten het broedseizoen van broedvogels plaatsvinden
- ▶ Site kan na de sanering worden hersteld naar wilgenvloedbos door spontane herbebossing



Verwachte hinder en maatregelen voor natuurgebied

Doelstellingen voor natuur

- ▶ **Gezonder en duurzamer ecosysteem creëren**
- ▶ **Historische landschap herstellen**

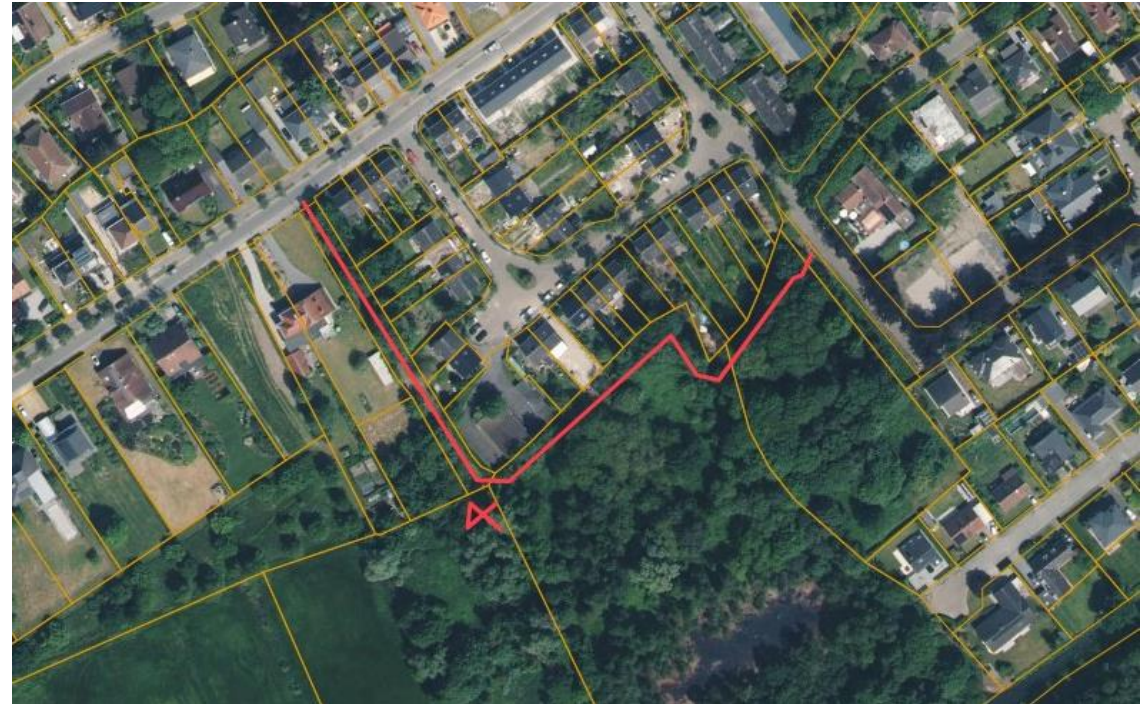
Herinrichting

Geert Spanoghe – Natuurpunt

▶ **Lager gelegen niet-toegankelijk “wilgenvloedbos”.**

▶ **Eventueel wandelpad**

- op noordelijke berm na sanering (verbinding Zandloperstraat met Oranjerielaan).
- Haalbaarheid wordt nog onderzocht
- Kan tijdens het vragenmoment verder met stad Gent besproken worden.



Planning en communicatie

OVAM

Planning

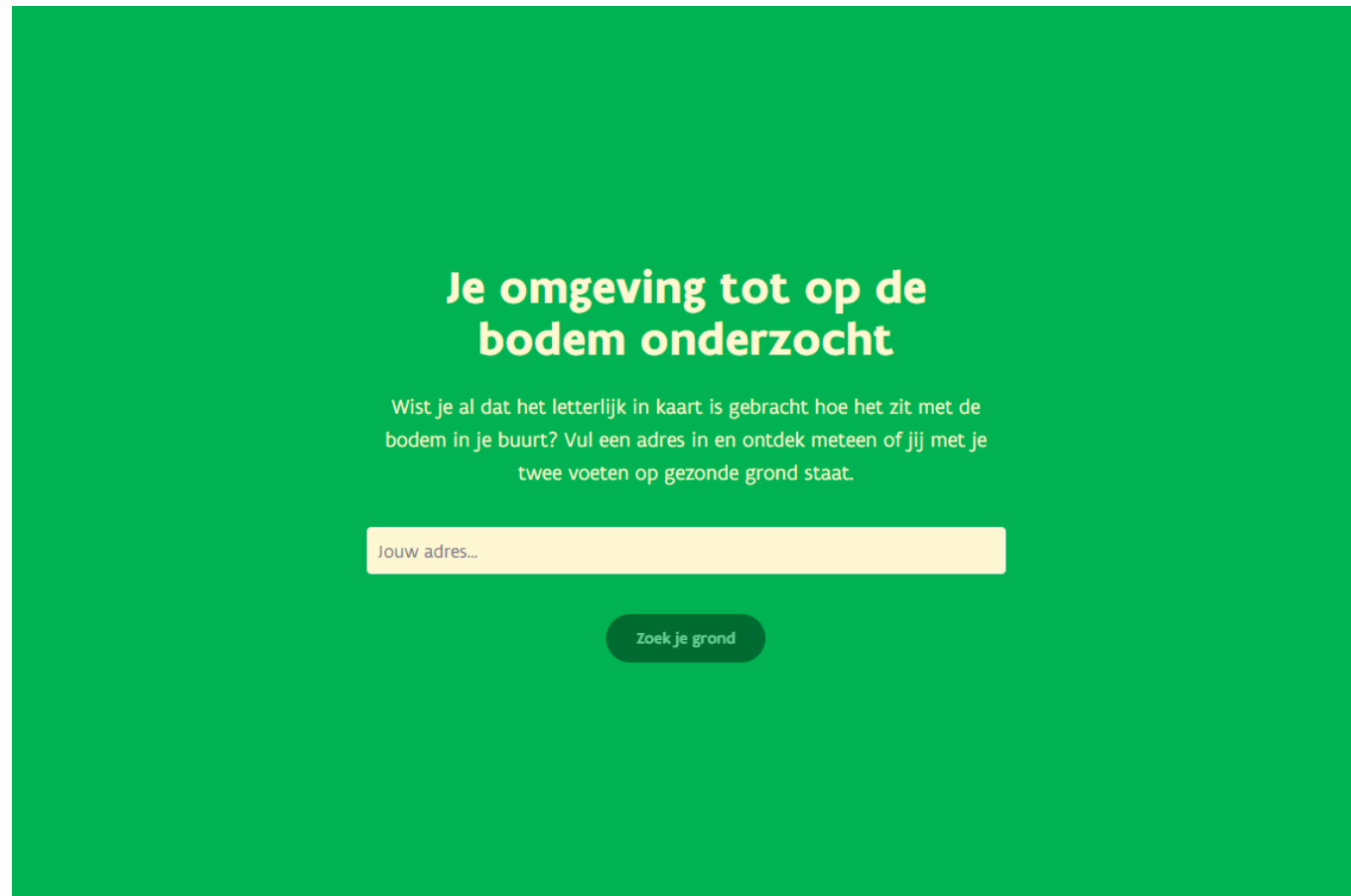
- ▶ **November 2024:** **Indiening BSP**
- ▶ **December 2024 – januari 2025:** **Openbaar onderzoek (30 dagen)**
- ▶ **Februari 2025:** **Beslissing BSP**
- ▶ **(onder voorbehoud) Maart 2025:** **Publicatie bestek bodemsaneringswerken**
- ▶ **(onder voorbehoud) Maart 2026:** **Aannemer gekend**
- ▶ **(onder voorbehoud) Najaar 2026:** **Start BSW**

Communicatie

- ▶ **Webpagina ovam.vlaanderen.be/sanering-mariakerke**
- ▶ **Contactformulier – vragen i.k.v. opmaak BSP tot 21 oktober**
- ▶ **2026: nieuwe bewonersvergadering i.k.v. start werken**

Zelf bodeminformatie vinden?

www.bodemkwaliteit.be



Je omgeving tot op de bodem onderzocht

Wist je al dat het letterlijk in kaart is gebracht hoe het zit met de bodem in je buurt? Vul een adres in en ontdek meteen of jij met je twee voeten op gezonde grond staat.

Jouw adres...

Zoek je grond

Vragenmoment

Technische vragen, vragen over hinder en maatregelen

Bourgoyen (natuurtoets)

Herinrichting

Stad Gent

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Vlaamse overheid

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Stationsstraat 110 - 2800 Mechelen

T 015 284 284

www.ovam.be

info@ovam.be

Blijft u graag op de hoogte?

Schrijf u in voor onze nieuwsbrief
via nieuwsbrief@ovam.be.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM



Vlaanderen
is bodembewust

